

T.C.
BURSA VALİLİĞİ
İl Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : B.05.4.VLK.4.16.03.00-529-8820

14/05/2010

Konu : Yangın ve diğer Afetler

- İlgi: a) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun,
b) Sivil Savunma Kanunu
c) Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik.

Medeniyetin ilerlemesinin en önemli aşamalarından biri, ateşin bulunması olmuştur. Ateşin insan hayatında yeri ve önemi tarihin hiçbir döneminde eksilmemiştir. Ateş kontrol altında tutulabildiğinde insanlık için değer üreten, onun yaşama kalitesini artıran vazgeçilmez bir unsurdur. Ancak kontrolden çıktığında yayılarak önemli zararlara yol açmaktadır ki biz buna yangın diyoruz. Yeryüzünde yangınlar tarih boyunca önemli mal ve can kayıplarına neden olmuştur. İlimizde bilinen en büyük yangınlar 1855 depreminden sonra oluşan yangınlardır ki, çok büyük can ve mal kaybına yol açtığı tarihi kayıtlarda ifadesini bulmuştur.

Günümüzde genel bir afet durumunda modern yaşamın bir sonucu olarak yangın ve yol açacağı tahribatın boyutu çok fazla olabilecektir. Bu bakımdan tehlikeden uzak kalabilmek için neler yapılması gerektiğini tespit etmeliyiz. Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı kayıtlarına göre İlimizde 2009 yılı içinde; 2211 adet ot, saman, çöp, ekin vb. yangını, 722 adet özel kurum ve kuruluşlara ait yangınlar, 254 adet atölye, imalathane, fabrika yangınları, 234 adet motorlu araç, 55 adet orman, 19 adet Kamu binalarında çıkan yangın, 1 adet odun ve kömür deposu yangını, 880 adet diğer itfaiye olayı (kurtarma, su baskını ve asılsız ihbarlar) meydana gelmiştir. Başlıca yangın çıkış nedenleri sigara izmaritlerinin rastgele atılması, bacaların bakım ve temizliğinin düzenli yapılmaması, elektrik kontağı, pişirme ve ütüleme esnasında gerekli özenin gösterilmemesi gelmektedir. İtfaiyenin işini güçleştiren durumlar ise araçların geçiş güzergahını rastgele park suretiyle kapatması ve geçişin imkansızlaştırılması, zaten dar olan ve aşırı eğimli sokak yapılanması ve yoğun trafik nedeniyle istenilen hızla olay yerine ulaşılmaması gibi durumlardır.

İlimizde yangın güvenliği için aşağıdaki ilave tedbirlerin alınması uygun görülmüştür.

1- İlimizde yangınların sayısal olarak ve etkileri yönünden azaltılması için, Valiliğimiz nezdinde Yangın Denetleme Heyeti teşkil edilmiş ve denetimlerini sürdürmektedir. Heyet tarafından yapılan denetleme sonucu eksik bulunan hususlar denetlenen kurum ve kuruluş tarafından makul süre içerisinde mutlaka giderilecektir.

2- İlimizde meydana gelen yangınların toplumsal maliyetinin en yüksek olanları, hizmet dışı kalmaları durumunda olumsuz etkilerinin toplumumuzu derinden etkilediği hastane, okul, yurt gibi tesisler ile önemli sanayi tesisleri olacaktır. Bu tesislerde ilgi yönetmelik gereği; yapı, bina, tesis ve işletmelerde yangın güvenliğinden, kamu, özel kurum ve kuruluşlarda en büyük amir, diğer bina tesis ve işletmelerde ise sahip ve yöneticiler sorumludur. Çalışma saatleri içinde görevli sayısına ve binadaki en büyük amirin takdirine göre, binanın her katı, bölümü veya tamamı için görevliler arasından yangın güvenliği sorumlusu seçilir. Sorumlu, çalışma saatinin başlamasından bitimine kadar sorumlu olduğu bölümde, yangına karşı korunma önlemlerini kontrol etmek ve aldırma yükümlüdür. Kat mülkiyetine tabi binalarda bu sorumluluğu bina yöneticisi üstlenir.

Acil durum ekipleri oluşturulan binalarda ekiplerin yangın anında sevk ve idaresi görevli amir veya yardımcılarının sağlanması. İtfaiye gelinceye kadar amirin emir ve talimatına göre ekipler görev yapar. İtfaiye gelince bu ekipler itfaiye amirinin emrine girecektir.

Önemli Sağlık tesisi ve eğitim öğretim binaları ile büyük sanayi tesislerinde acil durumlarda ve afet önleme müdahalelerini sağlıklı hale getirmek için sorumluluk ve yetkinin tek elde toplanması ile özel bir yapılanma yoluna gidilecektir.

Olay Komuta Sistemi adı verilen bu yöntemle acil durumda çok organize biçimde, herhangi bir kargaşaya meydan vermeden kriz durumu atlatılabilecektir. Olay Komutanına bağlı olarak operasyon, Bilgi ve Planlama, Lojistik ve Finans ekipleri ve bunlara bağlı servisler oluşturulacaktır. Benzer yapılanmanın sanayi tesislerinde de gerçekleştirilmesinde yarar vardır.

Sağlık tesisleri için **Planlama, Operasyon, Lojistik, Finans ve İdari İşler** servisleri ve bunlara bağlı tıbbi olan ve olmayan ekipler kurulacaktır. Olay komutanına bağlı çalışan, basına bilgi akışını sağlayan kişi, haberi Valilikçe görevlendirilen basın sözcülüğüne iletilecektir. Olay Komuta Sistemi tüm kurum ve kuruluşlarda her türlü afet ve acil durumlarda kullanılabilecektir

Olay komuta sistemine ilişkin iki örnek şema eklidir. (Ek-1) ve (Ek-2)

3- Yangınlar bazen anız yakma ve yakın çevredeki bitki artıklarının yakılması suretiyle gelişmektedir. Önemli bina veya tesislere yakın yerlerde kuruyan otların tutuşturulması bu binaların yanıp yok olmalarına neden olmaktadır. Anız yakma yasağının uygulanmasını sağlamak üzere tüm kamu ve özel güvenlik birimleri görevlidirler. Yasağa aykırı davranışlar hakkında tutanak tutulup cezalandırılması için gerekenler yapılacaktır.

Yaklaşmakta olan sıcakların tesiri ile hastane, okul, trafo ve alışveriş merkezi gibi tesislere yakın ve boş alanlarda kuruyan otların yakılması ile çok büyük zararların oluşmasını engellemek için, tesis yöneticileri ve belediyelerce gereken tedbirler alınacak ve bu tür tehditler ortadan kaldırılacaktır.

4- Yangın güvenliği, itfaiyeye yardım, konulmuş yasaklar gibi hususların uygulanmasından kamu yapılarında en üst amir, diğer binalarda sahip ve yöneticileri sorumludur. Sıvı ve katı yakıtlı kazanların bacalarının altında kurum temizleme menfezi bulunması gerekmektedir. Kazan bacalarının yılda iki kez temizlenmesinden yöneticiler sorumlu tutulacaktır. Çatı araları ve kazan dairelerinde kolay tutuşacak yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı madde bulundurulmayacak, sertifikasız personel kazan dairelerinde görevlendirilmeyecektir.

5- Binaların yıldırım tehlikesine karşı korunması için ilgili Yönetmelik ve standartların gereğinin yerine getirilmesi ile elektrik yükünün yapı veya yapı içindeki diğer tesisat üzerinde risk yaratmaksızın toprağa iletileceği bağlantının sağlanması ve toprak sonlandırma ağı oluşturulacaktır.

6- İlimizde bulunan asırlık ağaçları yıldırımdan korumak için Belediyelerce önlem alınacak, muhtemel can ve mal kayıpları ortadan kaldırılabilecektir. Bursa'nın en önemli turizm figürlerinden biri olan İnkaya Çınarı'nın korunması konusunda daha titiz davranılmalı ve Çınarı etkileyecek kadar mesafede asla ateş yakılmamalıdır.

7- Binalarda elektrik iç tesisatı, koruma teçhizatı, kısa devre hesapları, yalıtım malzemeleri, bağlantı ve tespit elemanları, uzatma kabloları, elektrik tesisat projeleri ve kuvvetli akım tesisatı yönetmeliklerine uygun olacaktır. Büyük ve önemli binaların ısıtma, soğutma sistemleri, güç merkezleri periyodik olarak bakımdan geçirilecek buna ilişkin evrak ve tutanak dosyasında muhafaza edilecektir. Resmi binalarda zorunlu olmadıkça kesinlikle elektrikli alet fişleri prizlere takılı tutulmayacaktır.

8- Binaların kaçış yollarında gerekli aydınlatmanın sağlanmış olması şarttır. Acil durum aydınlatması ve yönlendirilmesi için kullanılan aydınlatma ünitelerinin normal aydınlatma mevcutken aydınlatma yapmayan tipte seçilmesi halinde, normal kaçış yolu aydınlatması kesildiğinde otomatik olarak devreye girecek şekilde tesis edilmesi gerekir. Acil durum aydınlatması normal aydınlatmanın kesilmesi halinde en az 60 dakika süreyle çalışmasının sağlanması şarttır. Bu durum kurtarma ekipleri ve itfaiyenin işini kolaylaştıracaktır.

9- Büyük ve önemli tesislerde yangın algılama ve uyarı sistemi, sesli ve ışıklı uyarı cihazları ve duman kontrol sistemi tesis edilmelidir.

Yangın halinde mevcut iklimlendirme ve havalandırma sistemi duman kontrol sistemi olarak da kullanılabilir. Bu durumda yönetmelikte mekanik duman kontrol sistemi için öngörülen bütün şartlar iklimlendirme ve havalandırma sistemi için de aranacaktır.

10-Herhangi bir acil durum ve yangın ihbarında olaya müdahale için itfaiye ve arama kurtarma ekiplerinin tesis hakkında bilgi sahibi olmasında fayda vardır. Önceden bilgi sahibi değilse bile olay yerine vardığında binanın mimari projeleri, elektrik ve su sistemleri, kaçış yolları konusunda acilen bilgilendirilmesi sağlanacak tertip ve tedbirlerin alınması gerekiyor.

Yapıların yangından korunmasında, ilk müdahalede söndürülemeyen yangınlara dışarıdan müdahale edebilmek için mümkün olduğunca binanın bütün çevresini kapsayacak şekilde hidrantlar itfaiyenin ve araçların kolay erişebilecekleri ve bağlantı yapabilecekleri şekilde düzenlenmelidir. Hidrantlar itfaiyenin hortum başlıklarına uyumlu ve standart olarak yapılacaktır.

11-Afet ve acil durum haberlerinin ulaştırılmasında hiçbir şekilde gecikmeye meydan verilmeyecektir. Çok ciddi ve büyük olaylar yetkili amirler tarafından bizzat tarafıma bildirilecektir. Niteliği çok net olmayan, olay ve durumlar, Afet ve Acil Durum Yönetimi Merkezi nezdinde kurulu bulunan Haber Merkezi aracılığıyla tarafıma ulaştırılacaktır. Bu gibi durumlarda ilgili kurum yöneticisi Haber Merkezine gecikmeksizin bilgi verecek, yapılan değerlendirmeden sonra gerek görülürse tarafıma iletilecektir. Afet Yönetiminde kurulan, Haber Merkezinin telefon ve faks numaraları aşağıdadır.

Telefon: 0 224 216 00 00- 216 00 01 - 216 00 04 – 216 00 05

Faks: 0 224 216 00 09- 216 00 10

GSM 0 505 267 14 14 - 0 542 404 90 60 - 0 533 706 99 77

12- Yangın olayında dakikalar hatta saniyeler, yangının büyümeden söndürülmesi için hayati öneme sahiptir. Belediyelerimizin sahip olduğu itfaiye teşkillerinin alana yayılmasında zamanın değer ve kıymeti elbette dikkate alınmaktadır. Şehirlerimizin muhtelif bölgelerinde bulunan itfaiye gruplarının yeni yerleşime açılan alanlara intikali için zamanlamada bir problem varsa giderilmelidir. Yüksek binalarda birden fazla yangın çıktığında müdahale için planlama yapılmalı, gerekiyorsa araç alınması gidilmelidir. Önemli sanayi siteleri, organize sanayi bölgeleri, müstakil büyük site yapılarının kendi itfaiyeleri yok ise kurulmalıdır.

13-Yangın ve diğer afetler konusunda toplumun bilinç düzeyini yükseltmek için çeşitli propaganda malzemesi ile bilgilendirme yapılmalı, sade vatandaş olarak ne yaparak felaketlerden uzak yaşanılabileceği öğretilmelidir. Örneğin fatura, fiş, bilet gibi belgeler üzerine küçük slogan ve benzeri yazılabilir. Muhtelif toplantı ve formlarda konuya gündem dışı da olsa değinilebilir.

14-Vatandaşlarımız tarafından hiçbir acil çağrı numarasının gereksiz yere aranmaması, kasıt ve yanlışlıkla yapılacak aramanın bedelinin insanların yaşamına neden olucu etkisi bilinmelidir. Sadece yangın, 112, polis ve jandarma imdat telefonlarının, binlerce kişi tarafından hatalı şekilde aranmasının maliyeti düşünülmelidir.

Acil çağrı numarası arandığında bulunulan yer ve olay yerinin açık adresi çok doğru bir şekilde merkeze bildirilmelidir ki müdahale ekipleri zamanında ve duraksamadan çağrıya uyabilsinler.

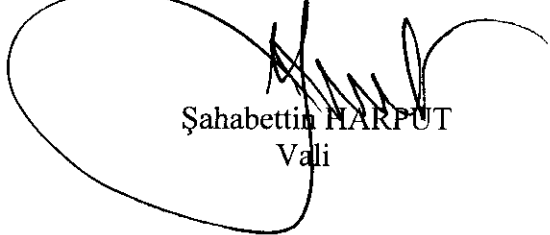
15-Yangına müdahale için giden itfaiye ekiplerinin yangın yerine ulaşabilmesi için, ulaşım yollarının itfaiye araçlarının geçmesine yetecek genişlikte yol kesiminin trafiğe açık olması sağlanacaktır. Özellikle park etmiş araçlar sebebiyle itfaiye araçlarının geçişinin engellenmemesi için 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve bu Kanun uyarınca çıkarılan yönetmeliklere göre, belediye trafik birimleri ile Emniyet Trafik Şube Müdürlüğü, normal zamanlarda yolları açık tutmakla mükelleftir. Bunlar yangın anında ulaşımın sağlanması için, park etmiş araçlara veya özel mülkiyete zarar vermeyecek tedbirleri alarak ulaşım yollarını açma yetkisine sahiptirler.

16- İlgi Yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak üzere belediyeler, kamu kurum ve kuruluşları ve özel kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilere buldukları yer, yapı, bina, tesis ve işletmelerin özelliklerini ve yönetmelikte gösterilen hususları dikkate alarak yangın önleme ve söndürme konusunda iç düzenleme yapmak zorundadır. Yapılan iç düzenlemeyi, yapı, bina, tesis ve işletmenin sahibi, yöneticisi, amiri yürütür.

17-Ülkemizde nadiren de olsa kundaklama ve sabotaj suretiyle yangın çıkarıldığı durumlar meydana gelmektedir. Devlete ait binalara ve büyük sanayi tesislerine yönelik olası bir sabotaj eyleminin önlenmesi için polis ve jandarma kuvvetlerinin yanı sıra özel güvenlik birimleri, Sabotajlara Karşı Koruma Yönetmeliği'ne göre etkili tedbirler geliştirip uygulayacaklardır.

18-Ülkemizde havai fişek, maytap, batarya gibi piroteknik maddelerin izinsiz surette mevzuatına ve İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Genelgelerine aykırı biçimde kullanıldığı, hatta güvenlik birimlerine karşı bu maddelerin silah olarak kullanıldığı durumlar olmuştur. Benzer maddelerin eğlence amaçlı olarak, izinsiz şekilde kullanılmaması gerekmektedir. Ayrıca bu tür maddelerin izinli olarak kullanılması halinde bir yangın ve yaralanmaya yol açmayacak şekilde günün belirli saatleri ile sınırlı olarak ve ehliyetli kişiler tarafından kullanılması mümkündür. Güvenlik Kuvvetlerimiz bu hususta dikkatli olacaklardır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Şahabettin HARPUT
Vali

Ek: 2

DAĞITIM:

Gereği:

- Vali Yardımcıları
- Büyükşehir Belediye Başkanlığı
- İl Özel İdaresi
- İlçe Kaymakamlıkları
- Tüm Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Bölge ve İl Müdürlükleri

Bilgi:

- Garnizon ve Jandarma Bölge Komutanlığı
- Cumhuriyet Başsavcılığı
- Uludağ Üniversitesi
- BTSO Başkanlığı
- BESOB Başkanlığı

